LSTM
LIVERPOOL SCHOOL OF TROPICAL MEDICINE

BNMT NEPAL
Serving the People of Nepal

IMPACT TB

जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी

पृष्ठभूमि

चितवन जिल्लाका मानिसहरु नेपालको अन्य जिल्लाहरुमा जस्तै क्षयरोगको उच्च जोखिममा बाँचिरहेका छन् । यसरी उनीहरुले क्षयरोगका कारण भोगिरहेका दुःख–कष्टहरु अन्त्य गर्नका लागि हामीले क्षयरोगका हरेक बिरामी पत्ता लगाई, उनीहरुको पूर्ण उपचार गर्न जरुरी छ । क्षयरोगको छिटो तथा सही पहिचान भएमा रोगको गम्भीरता कम हुनुका साथै प्रभावित परिवारमा आर्थिक बोझ पनि कम पर्दछ । यसले गर्दा दीर्घकालीन स्वास्थ्य समस्याहरु र सम'दायमा रोगको संक्रमणलाई रोकथाम गर्न सकिन्छ ।

यसै सर्न्दभमा बिराट नेपाल मेडिकल ट्रष्टले विभिन्न अर्न्तराष्ट्रिय संस्थाहरुसँग साझेदारी गरेर समुदायमा रहेका क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरुलाई सक्रिय रुपमा पत्ता लगाउने विधि (सक्रिय खोजपड्ताल कार्यक्रम–ACF) बारे अध्ययन गरिरहेको छ । यस प्रयासबाट हामी प्रत्येक क्षयरोग बिरामीहरुकहाँ चाडै पुगी राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रमद्वारा उनीहरुको प्रभावकारी रुपमा उपचार हुने सुनिश्चित गर्न सक्दछौँ । सक्रिय खोजपड्ताल कार्यक्रम भने को क्षयरोगको पहिचान, उपचार तथा रोकथामको लागि अपनाइएको वृहत रणनितीको एक अभिन्न अङ्ग हो ।

यहाँ हामी IMPACT TB परियोजना अर्न्तगत २०१७ जुन देखि २०१९ जुन सम्म दुई बर्ष भित्र गरिएको सक्रिय खोजपड्ताल कार्यक्रम (ACF) बाट प्राप्त नतिजा प्रस्तुत गर्दछौ । साथै भविष्यमा क्षयरोग निराकरण गर्न आवश्यक रणनितिहरुबारे छलफल गर्नेछौँ ।

समस्याको विवरण

आगामी पुस्ताका लागि क्षयरोग रहित नेपाल निर्माण गर्नका लागि बिरामीको खोजी गर्ने प्रभावकारी विधिहरु सम्बन्धी प्रशस्त प्रमाण जुटाउन आवश्यक छ ।

मुख्य नतिजाहरु

१. IMPACT TB परियोजना मार्फत चितवन, धनुषा, महोत्तरी तथा मकवानपुर गरी चार जिल्लामा समग्रमा ११९३ नयाँ बिरामीको पहिचान तथा उपचार भयो ।

२. गएको दुई वर्षमा यस परियोजनाबाट चितवनमा मात्र ४३० थप नयाँ विरामीको पहिचान भयो ।

३. यस अर्थमा यो परियोजनाले चितवन जिल्लाको क्षयरोग कार्यक्रममा पहिलो वर्ष १३ % तथा दोषो वर्ष २३ % थप योगदान गर्न सफल भएको छ ।

४. समुदायमा नयाँ बिरामीको पहिचान कार्य प्रभावकारी बनाउन वि.एन्.एम्.टी नेपालले चितवनमा थप तीन GeneXpert मेसिन सहयोग गर्‍यो ।

५. बिरामीको परिवारको आर्थिक अवस्था तथा खर्चबारे चितवन जिल्लामै गरिएका अनुसन्धानका परिणाम अनुसार बिरामीहरु उच्च आर्थिक बोझको शिकार हुन पुगेका छन् । २ मध्ये १ क्षयरोगका बिरामीहरुले आफ्नो बार्षिक आम्दानीको २० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च बेहोरिरहेका छन् ।

प्राथमिक कार्यहरू :

१. राष्ट्रिय क्षयरोग prevalence सर्वेक्षणको निष्कर्षमा आधारित भई चितवन जिल्लाका लागि क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरु पत्ता लगाउने लक्ष्यहरु संसोधन गर्ने ।

२. "हरेक बिरामी, हरेक ठाउँमा" नारा सहित बिरामी पत्ता लगाई उपचारमा सहयोग गर्ने ।

३. Passive Case Finding (PCF) सुदृढीकरणको साथसाथै, दिगो तथा प्रभावकारी ACF रणनीतिको लागि मानव संसाधनको वृद्धि तथा सुधार गर्ने।

४. GeneXpert सेवा जारी राखी यस जिल्लाका दुर्गम समुदायको पहुँचमा पुऱ्याउने ।

५. क्षयरोग रोकथाम गर्नका लागी यसका सुसुप्त बिरामी पत्ता लगाई उनीहरुको पुर्ण रुपमा उपचार गरेर समुदायबाट क्षयरोगको संक्रमण रोक्ने ।

क्षयरोगको चाप घटाउन चितवन जिल्लामा मिलेर गर्ने भावी योजनाहरू :

IMPACT TB परियोजनाको दोस्रो चरण (IMPACT 2 TB 2020 – 2021) मा, यस वि.एन.एम.टी नेपालले राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रम तथा समुदायका सरो कारवालाहरु सँग सहकार्य गर्दै चारवटा स्थानमा GeneXpert को प्रयोग गरी यस जिल्लामा सक्रिय क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरु पत्ता लगाउने कार्य तीव्र रुपमा जारी राख्ने छ । यस संस्थाले २०२० मा सुसुप्त क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरुको परिक्षण र उपचार सुरु गरी क्षयरोगको संक्रमण तथा रोकथाम गर्नमा मद्दत पुऱ्याउनेछ । आशा गर्दछौ हाम्रो यस प्रयासले चितवन जिल्लाको क्षयरोग प्रभावित समुदायमा क्षयरोग रोकथाम गर्न ठूलो टेवा पुऱ्याउनेछ र यसको निराकरणका लागि हामी अझ अघि बढ्नेछौँ ।

कार्यान्वयनका लागि ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू

१. चितवन जिल्लाका प्रत्येक क्षयरोग प्रभावित व्यक्ति पत्ता लगाई उपचार गराउन हालका क्षयरोग निदानका सञ्जालहरु अपर्याप्त छन् ।

२. कमजोर स्वास्थ्य तथा यतायात पुर्वाधारका कारण धेरै मात्रामा क्षयरोगका बिरामी प्रारम्भिक निदान प्रणालीको पहुँचबाट टाढा छन् ।

३. ACF द्वारा धेरै मात्रामा क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरुको प्रारम्भिक निदान र उपचार भएको छ तापनि क्षयरोगको रोकथाम आवश्यक छ ।

४. ACF बिधिलाई बृहत तथा दिगो रुपमा अघि बढाउनु पर्दछ र सुसुप्त क्षयरोग प्रभावित व्यक्तिहरुको उपचारको सुरुवात हुनु पर्दछ ।

५. चितवन जिल्लाको क्षयरोग प्रभावित परिवारहरुमा पर्न सक्ने गम्भीर आर्थिक प्रभावलाई कम गर्न उनीहरुका लागि थप पोषक तत्व र सामाजिक तथा आर्थिक सहयोग आवश्यक छ ।

IMPACT TB परियोजनाको उद्देश्य नेपाल तथा भिएत्नामका समुदायहरुमा रहेका क्षयरोग बिरामी पत्ता लगाउनु र उपचार गर्नु हो । यस परियोजनाको लागि आर्थिक सहयोग युरोपियन युनियन बाट प्राप्त छ । www.impacttbproject.org

थप जानकारीका लागि सम्पर्क : म्यक्सिन कज (maxine.caws@bnmt.org.np), रघु धिताल (raghu.dhital@bnmt.org.np) अथवा तारा प्रसाद अर्याल (tara@bnmt.org.np)